

KARMA

Nisan 2026

EDITÖRDEN

Dicle Ç.

Değerli Dergi Karma okuyucuları, esenlikler!

Bizler Dergi Karma olarak bu sayımızda Nisan ayının baharın gelişiyle beraber getirdiği doğanın güzelliklerine, bu ayda bırakmak istediğimiz kişisel ve toplumsal sorunlara, özel günlere değindik.

Doğanın kendine has değişimiyle bizlere yeni başlangıçların varlığını hatırlattığı, kışın ağaçlarda bıraktığı soğuk izleri rengarenk çiçeklerle değiştirdiği, yeni duygulara yelken açtığımız, tazeliği ve yeniliği temsil eden bir aydır Nisan ayı. Havadaki sıcaklığın artması demek, aynı zamanda umudun ve neşenin de artması demektir. Doğada yapılan etkinliklerin de beraberliği simgelediğini unutmamak lazım.

Her ay gibi bu ayın da kendisine ait özellikleri olsa da, dilerim ki hepimiz hep güzel hatırlanacak anılar biriktiririz.

Baharın taze kokusuna eşlik eden sevdiğimiz birisiyle yaptığımız bir yürüyüş, belki aileyle beraber gidilen bir piknik, ya da en basitinden balkonda oturup sessizliğin içerisinde güneşin doğuşunu izlemek... Hayattan keyif aldığımız bir ay olması dileğiyle.

İyi okumalar, esen kalın!

İçindekiler

05.İnsan Kendinden Kaçabilir Mi?

06.Baharın Edebiyatta Ki Yeri

07.FOMO'dan JOMO'ya Geçiş

09.Bir Şehirle Aşk Hikayesi ya da Aşkın Ta Kendisi İstanbul

10.Nisan Çiçekleri

11.Sessiz Durgunluk: Kadın Cinselliği

12.Sakura Mevsimi ve Japon Kültüründe Bahar

13.Hayatımın Merkezinde Olmamalıydın

15.Filtresiz Bir Yalnızlık Manifestosu: Modern İnziva

16. Gülümseten Aldatmaca 1 Nisan Şakası Nereden Çıktı?

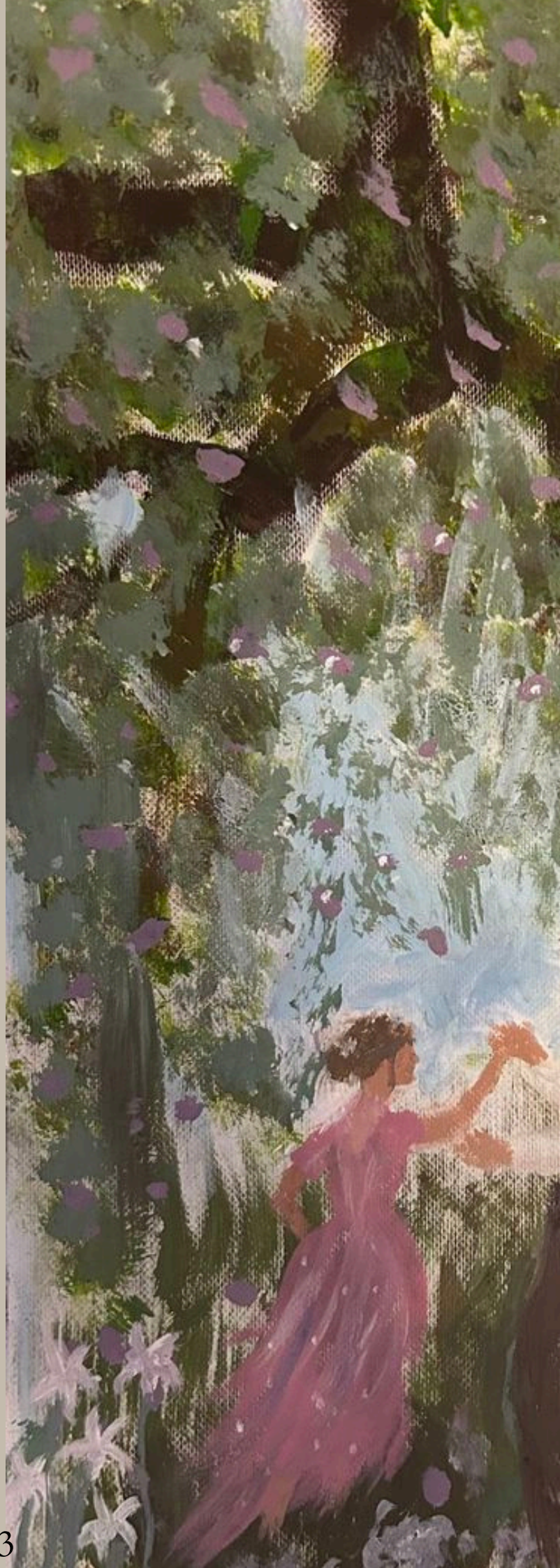
17.Gözlerde Nisan Ayı

18.İçimizdeki Çocuğun En Büyük Bayramı

19. Fırtınam

20.Ayraçlar

21.Kaynakça

Künye

Genel Yayın Yönetmeni

Rumeysa Sozer

Editör

Dicle Ç.

Kapak Tasarımı

Pınar Tokpınar

Yazarlar

Defne Ufuklar

İklim Taşkeser

Ceylin Gümüşçü

Azelya Doğan

Pınar Tokpınar

Lost

İrem Korkmaz

Evin Aktaş

Meryem

Calypso

Yağmur Melda Kaymaz

İlaydanur Kurtak

Çizerler

Mavi

Hayrunnisa Karakum

Selin Önen

Öykü Çoban

Grafik Tasarım

Ada Kalkandelen

Ceylin Gümüşçü

Dicle Ç.

İ N S A N K E N D İ N D E N

K A Ç A B İ L İ R M İ

Biz insanlar, yaşanan olaylardan kaçmak istiyoruz; kaçarsak her şeyin düzeleceğine inanıyor, kendimizi bununla kandırıyoruz. Ve bazen kendimizden bile kaçmaya çalışıyoruz. Ama soru şu: Gerçekten kendimizden kaçabilir miyiz? Mesela bulunduğumuz şehirden, kaldığımız ortamdan, tanıştığımız insanlardan uzaklaşınca kendimizden kaçmış mı oluruz, yoksa bu sadece duyguların bastırılmasından mı ibarettir? Yeni bir başlangıç yapınca geçmişin yüklerinden kurtulabilir miyiz ki? Kendimizi o zaman gerçekten sevip yeniden doğmuş gibi baştan başlamak mümkün mü, yoksa bu sadece bir savunma mekanizması mı? Korktuğumuz için, daha çok kırılmamak için benliğimizden uzaklaşmak, bambaşka biri olmak eski bizi silip atar mı?

Kim acı çekmek ister ki?

İnsan, canını acıtan şeylerden uzaklaşmak ister. Üzüntüden, hayal kırıklığından, suçluluk hissinden ya da kendine dair hoşlanmadığı yönlerden kaçmak.. Ama kaçmak maalesef kısa süreli bir rahatlama ibarettir; yarayı görmezden gelmek gibidir.

İnsan, kendinden kaçtığını düşündüğü anlarda bile aslında kendine daha çok yaklaşır. Unutmak için uğraştıkça daha çok hatırlar, susturmaya çalıştıkça daha çok ses çıkarır. Yani kaçış, bazen farkında olmadan yüzleşmenin ilk adımı olur. Yani bence insan kendinden kaçamaz; kaçtığına inansa bile bunu başaramaz. Hatta kaçtıkça kendine daha da yaklaşır...

Yazan, Meryem

Baharın Edebiyatta ki Yeri

Birçoğumuzun ismini bile duyunca kalbimizin ısındığı, gözümüzü kapayınca çiçek açtığı, yeşil kırları gördüğümüz bir tabloda hatırladığımız hatta yazarlarımızın betimlemeleri ile adeta bir sanat eseri haline gelmiş o mevsim: Bahar. Farklı kültürlerde bambaşka eserler işlense de çağrışımı hep aynı olmuştur: Umut, aşk, yenilenme, tazelenme... Edebiyatın ve sanatın türlü alanlarında karşımıza çıkan bahar, bazen bizi neşelendirebiliyor; ya da gördüğümüz bir tablodaki uçurtmayı uçuran kız bile, kış mentalitesinden sonra yenilenme arzusuyla dolu olan bahar, bizi de yanında sürüklüyor. Rengarenk çiçeklerin serpildiği bu ayda, sadece karların altında erimiş, toprağın diplerindeki çimenler değil; biz de yeşermek için can atıyoruz.

Bahar, genellikle yeniden doğuşu, yenilenmeyi ve tazelenmeyi ifade eder. Türk edebiyatından da Ahmet Haşım, Necip Fazıl Kısakürek, Yahya Kemal Beyatlı gibi yazarlarımızın sık sık eserlerinde bahar temasının ele alındığını gözlemliyoruz. Türk halk edebiyatından da halk şiiiri, Karacaoğlan'ın 17. yüzyılda yazdığı şiiir, bahar'ın edebiyattaki yerini gösteriyor:

•Bahar geldi gül açtı,
Bülbül derdini söyledi,
Geldi can için hoş vakit,
Gönül neylesin neş'eli.

Halk edebiyatının yanı sıra modern Türk edebiyatı yazarlarımızdan Ahmet Haşım'in de bir dördlüğü üzerinden baharın edebiyattaki yerini yorumlamak istersek:

Bahar köpürür her dalda, her kolda,
Kozalar çözülür, gönlüm açar dolu dolu.
Yeşeren yapraklar gibi umutlar da topla,
Her dem tazedir bu güzel dünya, soluk solu.

Bu dördülikle yorumlamak isterim. Okuduğumuzda tazeliği, umudu veya bir başka deyişle yeniden doğuşu iliklerimize kadar hissettiğimiz bir şiiir. Doğa ile insan arasında yakın bir bağ kurulmuş; baharın ruhsal bir uyanış olduğu anlatılmaya çalışılmış.

Dünya edebiyatından örnek olarak ise Şilili şair Pablo Neruda:

Es la primavera,
las flores despiertan
y el corazón se llena
de una luz nueva.

•Bahar geldi,
çiçekler uyanıyor
ve kalbim
yeni bir ışıkla doluyor

Yazan: İklim Taşkeser

Dürüst olmak gerekirse, Türk edebiyatının edebiyat alanında daha iyi olduğunu düşünüyorum; duyguları daha iyi betimlediğini ve kelimeleri ruhumuza boğduğunu hissediyorum. Baharı sadece mevsim değişikliği olarak değil bize okunan şiiirlerde de yazılan romanlarda da yenilenme duygusunu iliklerimize kadar hissettiğimiz bir mevsim olarak görüyorum

Çizim: Mavi

FOMO`dan JOMO`ya Geçiş

Birilerinin bu cumartesi gününü nerede geçirdiğimi bilmesine gerçekten gerek var mı? Ya da paylaştığım fotoğrafta kilo verdiğimi fark etmeleri ne kadar gerekli? Peki, aniden aranızın bozulduğu o eski yakın arkadaşınıza, "Bıraktığın yerde değilim, çok yol kat ettim," göndermesi yapma isteği ne kadar sahici?

Üzerine konuşmayı çok sevdiğim, güncel tabiriyle aramızda bir "aşk-nefret" ilişkisi bulunan o yer: Sosyal medya.

Sosyal medyada hiçbir zaman düzenli bir varlık gösteremedim; sürekli gidip geliyorum. Bazen hesaplarımı donduruyorum, bazen de sadece uygulamaları siliyorum. Birkaç ay sonra kendimi geri dönmeye hazır hissettiğimde ise o iki günlük dopamin etkisi geçer geçmez kendime aynı soruyu soruyorum: "Ben burada ne yapıyorum?"

Aslında fotoğraf çekmeyi, anı biriktirmeyi ve küçük şeyleri estetize etmeyi çok seviyorum. Sosyal medyanın bir araç olarak kullanıldığında ne kadar keyifli olabileceğini biliyorum; bir zamanlar öyleydi de. Ancak şimdiki kendime baktığımda, seyircilere "sergileyecek" hiçbir şeyim olmadığını, dahası buna hiç gücümün kalmadığını görüyorum.

Gelin şimdi bu hikâyeyi sadece benim penceremden çıkarıp, bir kuşağın ortak çıkmazına; o her an her şeyi görme ve görülme mecburiyetine odaklanalım:

Sadece bir tık ve herkesin o an nerede, ne yaptığı "pat" diye gözlerimizin önünde. Sonrasında ise kafamızda bir ton farklı düşünce... Ben neden orada değilim? Ben neden böyle görünmüyorum?' Bir tıkla başkalarının hayatına sızarken, aslında kendi huzurumuzdan ne kadar çok eksiltiyoruz? Bu kadar çok hayatı, bu kadar yakından ve bu kadar eş zamanlı izlemek zorunda kalışımız çok yorucu değil mi? İşte burada tam bu yorgunluğun ortasında, adını hep duyduğumuz huzursuzluk beliriyor: FOMO (Fear of Missing Out)

Ekrana her baktığımızda sadece başkalarının ne yaptığını görmüyoruz; aynı zamanda kendimizin "neleri yapmadığını," "nerelerde eksik kaldığını" ve "neleri kaçırdığını" izliyoruz. O bir saniyelik kaydırma hareketi, bizi bitmek bilmeyen bir kıyaslama maratonuna sokuyor. Başkalarının en parlak anları, bizim sıradan cumartesilerimizi birer "yetersizlik kanıtı" haline getiriyor.

Bir yerlerde hayat akıp gidiyor, herkes çok eğleniyor, herkes çok "yol kat etmiş" gibi görünüyor ve biz o ekranın başında dururken sanki hayatın trenini kaçırmış gibi hissediyoruz. Oysa o vitrinlerin arkasındaki yorgunluğu kimse paylaşmıyor. Biz ise kaçırma korkusuyla, aslında en çok kendi iç huzurumuzu ve o anın gerçekliğini kaçırmaya çalışıyoruz.

Peki, bu bitmek bilmeyen FOMO bizi nereye mi taşıyor? Elbette, JOMO (Joy of Missing Out), yani “bir şeyleri kaçırmamanın dayanılmaz hafifliği”ne.

Bir zamanlar her kareyi yakalama, her gelişmeden haberdar olma ve o sanal sahnede performans sergileme zorunluluğu hissederken; şimdi “orada olmamanın” lüksünü keşfediyoruz. Birilerinin nerede olduğunu bilmemek, kilomuzun fark edilip edilmediğini umursamamak ve eski arkadaşlara “yol kat ettim” kanıtları sunma gereği duymamak... Aslında en büyük yol tam da burada kat ediliyor.

OMO'ya alışınca her şey çok daha kolaylaşıyor; insan çok daha çabuk iyileşiyor. Artık başkalarının hızına yetişmek için sürekli koşmak zorunda kalmıyor, kendi değer yargılarınızı kendiniz belirliyorsunuz. O anlaşılamayan "boşluk" hissini aslında bir eksiklik değil, aksine keşfedilmeyi ve doldurulmayı bekleyen gerçek bir hayat olduğunu fark ediyorsunuz.

O yüzden şimdilik bu mesafenin bana çok iyi geldiğini; ancak bir gün, beni tekrar FOMO'nun kucığına itmeyecek bir sosyal medya kullanımını öğrenebilirim dönebileceğimi belirtmek istiyorum. Kendi hayatınızı bir seyirci kitlesine “oynamak” zorunda değilsiniz. Bir şeyleri sadece kendinizle olan ilişkinizi güçlendirmek, sadece o anın tadına varmak için yapabileceğiniz özgürlüğünüzü asla kaybetmeyin. Çünkü en değerli onay, ekranın diğer ucundaki yabancılardan değil, kendi içinizden gelendir.

Yazar, Ceylin Gümüşçü

Bir Şehirle Aşk Hikayesi ya da Aşkın Ta Kendisi

İSTANBUL

Her şey ona verdiğiniz değer kadar büyüldür. Bu sözü hatırlayınca aslında ben mi gözümde bu şehri abartıyorum yoksa sandığım kadar büyülmü mü diye düşünmeye başlıyorum. Kafamı kaldırıp boğazı izleyince yanıt çabuk geliyor; bu şehir gerçekten büyülmü bir atmosfere sahip.

İstanbul; adına, sokaklarına, toprağına, boğazına, kedilerine kısacası her bir karışına yüzyıllardır kendine aşık eden o megakent. Sadece bir büyükşehir değil ya da tarihi bir kent. Arnavut kaldırımlı Cihangir sokaklarında yürürken seni aşk sarhoşu eder mesela. Üsküdar-Beşiktaş vapurunda denizin dalgaları en güzel şarkıyı söyler sana. Ya da sadece Eminönü'nde bir balık ekmek tezgahında oturursun taze çekilmiş kahve kokusu eşliğinde. Her bir köşesi ayrı deneyimdir, deneyim demek de yetmez; ayrı bir şiirdir her detayı.

Konum meselesi de değildir. Sokak sokak başka hikayeler anlatır orası ayrı. Mevsime göre yaşadığı binbir farklı duyguyu atlayamayız ama. Şarkılara konu olan o sonbaharı mesela. Dolmabahçe yolunda yürürken çıtırdayan yapraklara basarak yaptığın o yürüyüş atlanır mı? Bisiklete atlayıp rüzgar saçlarını okşarken yaptığın Adalar turu da yazın yaptığın bir cilvedir İstanbul'un. Başka şehirde yaşanmıyor bu mevsimler diyenler de vardır. Burda da ilk cümleme dönüyorum, verdiğim değerden midir bilmem mevsimler bile farklı sanırım.

Herkesin bir İstanbul'u vardır. İstanbul'a hiç adım atmamış olanların bile. Kendine has dokusu, kokusu, sesi, sırları ve masalları vardır çünkü bu şehrin. Sevdiğinin gözünde gördüğün aşkı benzetirsin kız kulesine mesela. Barlar sokağında geçerken duyduğun o kahkahalar lise aşkını anımsatır. Karaköy sahaflar çarşısı dedenin evinde karıştırdığın dolapları hatırlatacak. Hiç gelmesen bile, ilk defa gelsen bile ait hissedeceksin kısacası.

Boşuna demiyorlar, onların Viyana'sı, Paris'i varsa bizim de İstanbul'umuz var. Burda güneş bile farklı batar. Bir köşede Orhan Veli gözlerini kapatıp İstanbul'u dinler, bir tarafta da Nazım gülhane parkında sevdiği kızı bekler ceviz ağacında. Değerli dergi karma okuyucularına da umarım bu yazımda bir nebze büyü tesir etmiştir.

Yazan: Defne Ufuklar

Çizer: Hayrunnisa Karakum

Nisan

ÇİÇEKLERİ

Nisan, hem ruhumuzu hem de zihnimizi aydınlatan bir ay. Bu ayın sümbül ve unutmabeni gibi çiçekleri, ayın kendisi gibi ilham verici. Ben de bu çiçeklerin yüreğimde bıraktığı etkiyi kelimelerin sırtına yüklemek istiyorum.

Sümbül

Sümbül çiçeği, iklime bağlı olarak her mevsim açabilir ancak asıl mevisimi bahardır. Sümbüller mavi, kırmızı, sarı, mor, beyaz renklerinde olabilir. Bu çiçekler sonsuz aşkı ve yeniden doğuşu temsil eder. Beni bu çiçeği tanıtmaya iten şey, Yunan mitolojisindeki hikayesiydi.

Hyacinthus, Sparta prensi ve Apollon'un sevgilisiydi. Bir gün ikisi disk oynamak istediler. Apollon diski fırlattı ancak Hyacinthus diski yakalayamadı. Başka bir tanrı olan ve ikisinin ilişkisini kıskanan Zephyrus, rüzgarı büktü ve diskin Hyacinthus'un kafasına gelmesini sağladı. Apollon'un sevgilisi oracıkta öldü.

Şifa tanrısı, Hyacinthus'u iyileştirmeye çalıştı ancak kader kararını çoktan vermişti. Genç prens geri dönmeyecekti. Apollon, Hyacinthus'un anısına onun kanından sümbül çiçeğini yarattı. Bu hikaye, yaşamın değil ancak sevginin ve anıların ne kadar kalıcı olduğunu vurguluyor. Apollon sevgisini kendi içinde yaşamakla kalmıyor, onu canlandırıyor ve yaşatıyor.

Unutmabeni

Unutmabeni çiçeği soğuşu sevmez ama nemden hoşlanır. Bu yüzden bahar bu çiçeğin gösteriş zamanıdır. Bahçelerde ya da pencere kenarında ki saksılarda onları baharı müjdelerken bulursunuz. Bu çiçek beyaz, pembe, kırmızı gibi renklerde olabilir ancak en meşhur rengi mavidir. Bu çiçeğin de en az sümbülünki kadar güzel bir hikayesi vardır.

Bir gün, bir şövalye ve sevgilisi nehir kenarında yürüyüş yaparken, kadın nehre düşmek üzere olan mavi çiçekleri görür ve şövalye, sevgilisi için eğilip çiçekleri almaya çalışır. Fakat dengesini kaybeder ve nehre düşer. Ağır zırhı yüzünden yüzüp nehirden çıkamaz ancak batıp akıntıya sürüklenmeden önce, çiçeği kadına fırlatır ve "Unutma beni!" der son sözleri olarak. Bu şekilde şövalye bir çiçekle kendini sevgilisinin kalbinde unutulmaz kılar.

İki hikayenin de ortak noktası, aşkın her zaman unutulmaz kılınıyor olması. Belki biz ölüyoruz, bedenlerimiz çürüyor ama insanoğlu olarak her zaman hissettiklerimizden, kendimizden bir parça bırakmak istiyoruz dünyaya. Nisan ayı ise, çiçekleriyle insanın güzel yanını bizlere gösteriyor ve baharı yaşatarak içimizdeki umudu çoğaltıyor.

Sessiz Durgunluk KADIN CİNSELİĞİ

Yüzyıllar boyunca kadın olduğumuz için aşağılandık, cadı olarak görüldük. Kadınsal özelliklerimiz ayıplandı, yok sayıldık. Arzulamak istediğimizi her dile getirdiğimizde bir el sertçe bizi yere itti; fahişe damgası yedik, varoş diye parmakla gösterildik. Hatta hemcinslerimiz dâhil nesne olarak görüldüğümüzü inkâr etmediler. Aslında en acısı da bu.

Kadın cinselliğinin tarihsel olarak yok sayılması insanın kendi doğallığını inkâr eden bir toplumsal yapıyı besliyor ve bu inkâr zamanla herkesi içten içe arzularından uzaklaştırıyor. Ayıplandık, ayıplanıyoruz. Hamile olduğu için parti yapanlar, cinsellik kelimesini duyunca iğreniyorlar. Aynı konunun üreme tarafı konuşulunca yüceltilirken, cinsellik kelimesi bile utançla karşılanıyor. Onlara göre erkekler cinselliği konuşabilir; çünkü çoğu zaman bu konu ciddiye alınmaz, hatta "şaka" altında yapılan konuşmalara dahil, onlar anlatınca ayıp olmaz. Yapma be! Birkaç cehalet kapısının aralandığı şu dönemlerde hâlâ bu konu hakkında konuşurken yanlış anlaşılırız diye elimiz ayağımıza dolaşiyor. Korkuyoruz. Susturulacağız diye, ayıplanacağız diye korkuyoruz. Utanıyoruz da aynı zamanda. Öğretilmiş bir susma şekli olan utanç, korkunun da kardeşi oluyor yanımızda.

• Cehalet içinde yaşayan toplum, sadece bir et yığındır.

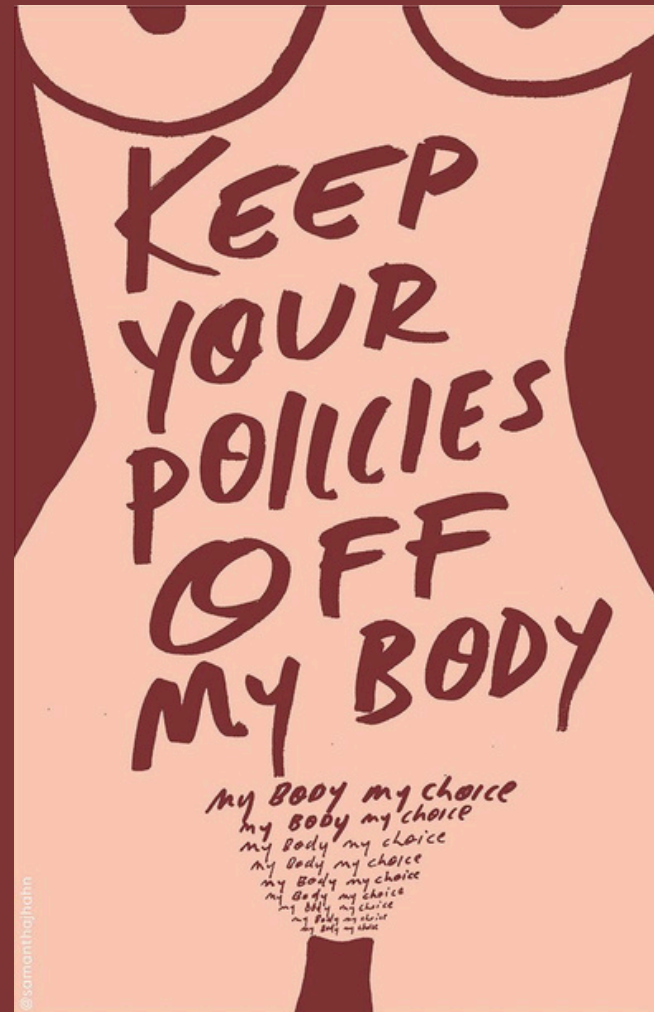
El ele tutuşan iki sevgili veya öpüşen tatlı bir çifti görünce bile lanet okuyan bu toplum; yaşlı teyzeler, belki bazılarımızın akrabası... Binlerce yıldır toplum yüzünden bastırduğumuz arzuları yok sayıyorlar. Bu konu hakkında hâlâ konuşurken yanlış anlaşılacağız diye korkuyoruz. Kadınlar için cinsellik sadece üreme kısmıyla sınırlı kaldı. Ya beden hafızası, arzulanma duygusu, istememe hakkı... Bunları neden yok sayıyoruz ki?

Beden hafızası, zihnin unutsa bile vücudun yaşadığı deneyimleri; kas kasılması, gevşeme ve benzeri durumlarla hatırlamasıdır. İşte tam bu noktada kadın cinselliği araya giriyor. Dokunuşları, utancı, güven duygusunu, sınırları hatırlatan beden hafızası aslında bizim kendimizi tanımamıza yardımcı oluyor, duygusal sürecin gelişimini sağlıyor. Ve cinsellikte rıza göz ardı edilirse, rahatsız bir durum ortaya çıkarsa beden hafızası tamamıyla göz ardı ediliyor. Çünkü o güvensizlik duygusu, sağlıklı birliktelik kişinin psikolojisini etkiliyor.

Toplumsal normların kilitletiği şu kapılar, bize öğretilen sessiz fısıldamalar... Kim bilir, belki de yer yer kafamızın bir köşesinde konuşan o gizemli ses oluyor.

Hamilelik kutlanır, çocuk doğduğu için partiler düzenlenir, aile kelimesi onların her üç cümlesinden biridir. Fakat cinsellik bu tabloda arka planda kalmayı bırak, yok bile. Doğal bir insan deneyimi olan cinselliğin yüceltilmesine ihtiyacı yok; o tabloda yer aldığı ve utanılacak bir şey olmadığı bilinmesi lazım.

Kısacası kadın cinselliği, öğretilmesi gereken bir durum değil; zaten aramızda olduğunu fark edip utanılacak bir şey olmadığı hatırlanmasıdır.

SAKURA MEVSİMİ VE JAPON KÜLTÜRÜNDE BAHAR

Yazar:Lost

Çizer:Selin Önen

Bahar birçok kültürde yeni başlangıçların ve yenilenmenin sembolüdür. Ancak Japonya'da bahar denildiğinde

akla gelen en güçlü simgelerden biri sakura, yani kiraz çiçekleridir. Sakura ağaçlarının pembe ve beyaz tonlardaki çiçekleri açtığında

Japonya adeta masalsı bir manzaraya bürünüyor.

Parklar, tapınak bahçeleri ve sokaklar kısa bir süreliğine bu çiçeklerin oluşturduğu zarif bir örtüyle kaplanıyor. Bu dönem Japon kültüründe yalnızca bir doğa olayı değil, aynı zamanda estetik, kültürel ve duygusal bir deneyim olarak görülür. Sakura çiçekleri genellikle Mart sonu ile Nisan ayı arasında açar ve bu çiçeklenme dönemi oldukça kısa sürer. Çiçekler çoğu zaman bir hafta kadar tam güzelliğini korur ve ardından rüzgarla birlikte yavaş yavaş yere dökülür. Bu kısa süreli güzellik Japon düşüncesinde hayatın geçiciliğini hatırlatan bir sembol haline gelmiştir. Japon estetik anlayışında önemli bir yere sahip olan "Mono no aware" kavramı, yani şeylerin geçiciliğinin farkına varma ve bu geçiciliğin yarattığı hüznü güzellik duygusu sakura ile sıkça ilişkilendirilir. Sakura bu nedenle yalnızca bir çiçek değil, aynı zamanda felsefi bir anlam da taşır.

Japonya'da sakura mevsimi aynı zamanda hanami adı verilen gelenekle kutlanır. Hanami kelimesi "çiçek izlemek" anlamına gelir. Bu gelenekte insanlar sakura ağaçlarının altında toplanır, piknik yapar, sohbet eder ve doğanın sunduğu bu kısa süreli güzelliğin tadını çıkarırlar. Aileler, arkadaşlar ve iş arkadaşları birlikte vakit geçirerek baharın gelişini kutlar. Bazı parklarda gece aydınlatmaları yapılarak sakura ağaçları ışıklandırılır ve bu etkinliğe "Yozakura" yani gece sakurası adı verilir.

Hanami geleneğinin kökeni oldukça eski dönemlere dayanır. Bu gelenek ilk olarak Japonya'daki Nara döneminde ortaya çıkmış, ancak o zamanlar insanlar daha çok erik çiçeklerini izlemekteydi. Heian dönemine gelindiğinde kiraz çiçekleri, daha büyük bir ilgi görmeye başlamış ve zamanla Japon kültürünün en önemli sembollerinden biri haline gelmiştir. Başlangıçta aristokratlar arasında yaygın olan bu gelenek, yüzyıllar içinde samuray sınıfına ve daha sonra halkın geneline yayılmıştır.

Sakura Japon sanatında ve edebiyatında da önemli bir yere sahiptir. Japon şiirlerinde, resimlerinde ve geleneksel motiflerinde sakura sıklıkla kullanılıyor. Aynı zamanda Japonya'da yeni okul yılı ve birçok iş dönemi de bahar aylarında başladığı için sakura yeni başlangıçları ve umut duygusunu temsil eder.

Günümüzde sakura mevsimi Japonya için önemli bir turizm dönemi haline gelmiştir. Her yıl dünyanın farklı ülkelerinden milyonlarca insan bu çiçeklerin açtığı dönemi görmek için Japonya'yı ziyaret eder.

Özellikle Tokyo, Kyoto ve Osaka gibi şehirlerde parklar ve tarihi alanlar sakura ağaçlarıyla doludur ve bu dönem boyunca çeşitli festivaller düzenlenir. Bu nedenle sakura mevsimi Japon kültürünün hem geleneksel hem de modern yönlerini bir araya getiren özel bir zaman dilimi olarak görülmektedir.

Benim için de sakura çiçekleri Japonya'yı düşününce aklıma gelen ilk şeylerden biridir. Japonya zaten gezmek istediğim ülkeler arasında ilk üçte yer alıyor. Bir gün bahar mevsiminde oraya gidip sakura ağaçlarının altında yürümeyi gerçekten çok isterim. O pembe çiçeklerin rüzgarla yere düşmesini izlemek ve hanami atmosferini yaşamak çok etkileyici ve tatlı olurdu diye düşünüyorum. Umarım orada sakura buketleri falan satılıyordur da kendime alırım. Çünkü sakura benim en sevdiğim çiçeklerden biri ve onu yakından görmek bile başlı başına güzel bir deneyim olurdu bence.

Sonuç olarak sakura mevsimi Japonya'da doğanın güzelliğini, hayatın geçiciliğini ve insanların birlikte vakit geçirme geleneğini bir araya getiren özel bir dönemdir. Bu nedenle sakura yalnızca bir çiçek değil, Japon kültürünün en zarif ve anlamlı sembollerinden biri olarak kabul ediliyor.

Size 18. yüzyılın en büyük Japon haiku ustalarından biri olan Kobayashi Issa'ya (1763–1828) ait bir şiiri bırakmak isterim. Şiirin adı yok bu arada. Şiirin adı genellikle ilk dizesiyle anılır veya doğrudan bir Haiku olarak bilinir.

"Without you
they really are just
cherry blossoms"

Issa bu şiiri, çok sevdiği eşinin ölümünden sonra kaleme almıştır. Normalde Japon kültüründe kiraz çiçekleri hayranlık uyandıran, kutsal bir güzelliği temsil eder dedik ya. Ancak Issa, sevdiği kişi yanında olmadığı sürece bu muazzam doğa olayının bile sıradan, ruhsuz ve derin kederini ifade etmiştir.

Hayatımın Merkezinde Olmamaydın

Onu hayatımın merkezi yapmamayı öğrenmem günler bile sürmedi. Ama nedense yıllardır yapamadım. İdrak etmekle çözülmek aynı şey değilmiş. Bazı hakikatler zihne uğruyor, kalbe yerleşmiyor. Çünkü ben, birini merkeze koymayı sevmek sandım. Kendimden eksilterek çoğaltmayı, sözle yakınlaşmayı, bekleyerek kıymetlenmeyi... Oysa insan, kendinden kısarak büyütemez hiçbir şeyi. Sadece kendi içinden eksilir, kendi boşluğunda yankı olurmuş.

Ben ne istediysem söyledim. Sözcüklerim çıplaktı, niyetim berrak. Yol çizdim, işaret koydum, kapı araladım. Sevmenin tarifini bile yaptım sana... Hangi suskunlukta kalınır, hangi kelime yarım bırakılmaz, hepsini öğrettim.

Ama sen hiçbirini üzerine almadın...

Ve bir gün, sanki içimde kopan fırtına sana hiç değmemiş gibi, sanki gökyüzü hiç yarılmamış gibi sakinken, "İçimden gelmiyor" dedin. Bazı cümleler vardır. Fısıltı gibi söylenir ama insanın içindeki bütün o mimariyi çökertir.

Sen zaten hep merkezin kendisiydin. Benim sana verdiğim yer, senin varoluşunun doğal koordinatıydı. Ben devindim, sen durdun. Ben anlattım, sen işitmedin. Ben sustum... Ve sen bakmadın bile. Sevdiğini söyledin belki. Ama o sevgi bana temas etmedi. Sanki üzerimden geçen bir gölgeydi. Işığı da karanlığı da olmayan, arada bir şeydi.

Bir insan, sevilirken bu kadar ıssız kalabilir mi?

Yoksa bazı sevgiler,
sadece telaffuz edilmek için mi vardır?

Ben kendimi savunarak büyüdüm senin yanında. Her cümlem bir izah, her susuşum içimde çürüyen bir cümle oldu. Anlaşılacak için değil, yanlış anlaşılmamak için konuştuğumu fark ettiğimde... içimde bir şey, sessizce öldü. Ve insan, en çok sessiz ölümlerden değişirmiş.

İçimde bir çocuk vardı.

Yağmur altında unutulmuş,
üstüne gece serilmiş bir çocuk.

Ağlamak istiyordu ama gözyaşlarını kendinden bile esirgeyecek kadar erken büyümüşü. Ben o çocuğu da alıp büyüdüm. Erken olgunlaşmış bir kadın oldum. Zihni keskin, kalbi ketum... Ama sana gelince, sanki hiç temkinim kalmamıştı.

Bilmiyorum. Belki de insan, en zayıf hâlini en az hak edene gösterir.

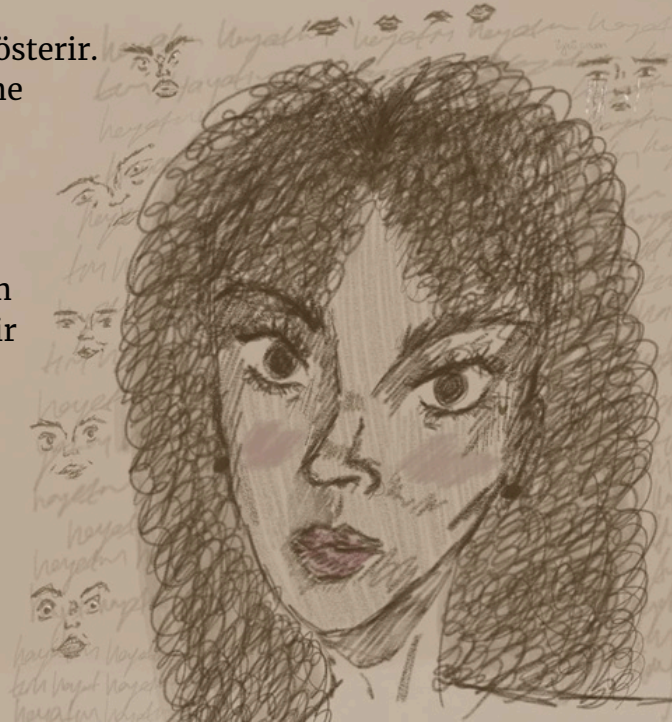
Senin sevgisizliğine bile alıştım. Bu, bir eksikliğin norm hâline gelmesiydi. Yokluğu, varlık gibi taşımak... İşte en incitici yanı buydu. Seni hayatımın merkezi yapmaktan vazgeçtiğim gün, gecenin ortasında çakan bir şimşek gibi idrak ettim: Benim hayatım... çoktan sana dönüşmüştü. Sevdiğim her şey senin yansımandı, beklediğim yarınlar senin ihtimalindi, kırıldığım her yer yine sana açılıyordu. Ve ben... kendi hikâyemde silik bir dipnot olmuştum.

Senin için nelerden feragat ettiğimi şimdi daha berrak görüyorum. Bir şehir, hatıralarını bile ezberlediğim. Bir düzen. Ailem ve en nihayetinde kendim. İnsan kendini terk edince, geriye sadece alışkanlık kalır. Sen ise bana şunu söyledin:

"Gelecek göremiyorum."

"Uygun değiliz."

Ama yine de "Aşığım," dedin.

Bazı insanlar, aşkı bile eksilterek yaşar. Sen zaman istedin. Ben ise o ânı hiç yaşamak istememiştim. Ama bazı geceler vardır, kaçtıkça yaklaşır. Ve ben o gece, tam da sakındığım yerden kırıldım. Yine de sana iyi davrandım. Kırılmış hâlimle bile incinmemiş gibi davrandım. Çünkü ben seni sevmekten vazgeçemedim. Belki de bütün felaketim buydu. Çünkü artık biliyorum: Ben seni sevdiğçe eksileceğim.

Ve insan, ya sevdiğinden vazgeçer ya da kendinden. Ben, ikisi arasında asılı kaldım. Bana kalacak yer bırakmadın. Hâlâ da bırakmıyorsun. Beni gitmekle itham etme sevgilim. Çünkü bu hikâyede en çok kalan bendim. Senin için defalarca değişmişken, kendimden geriye hiçbir şey kalmışken sen hiç değişmedin. Herkes kendisinden esirgenen şeye saplanıp kalıyorsa, belki de bu yüzden böyledir hâlim. Ne verdiklerim karşılık buldu, ne yaptıklarım bir gün bana yapıldı. Ben sana bir dil öğretmeye çalışırken, sen suskunluğu seçtin. Çok çabasızsın. Ve insan, çabasız sevildiği yerde yavaş yavaş silinir.

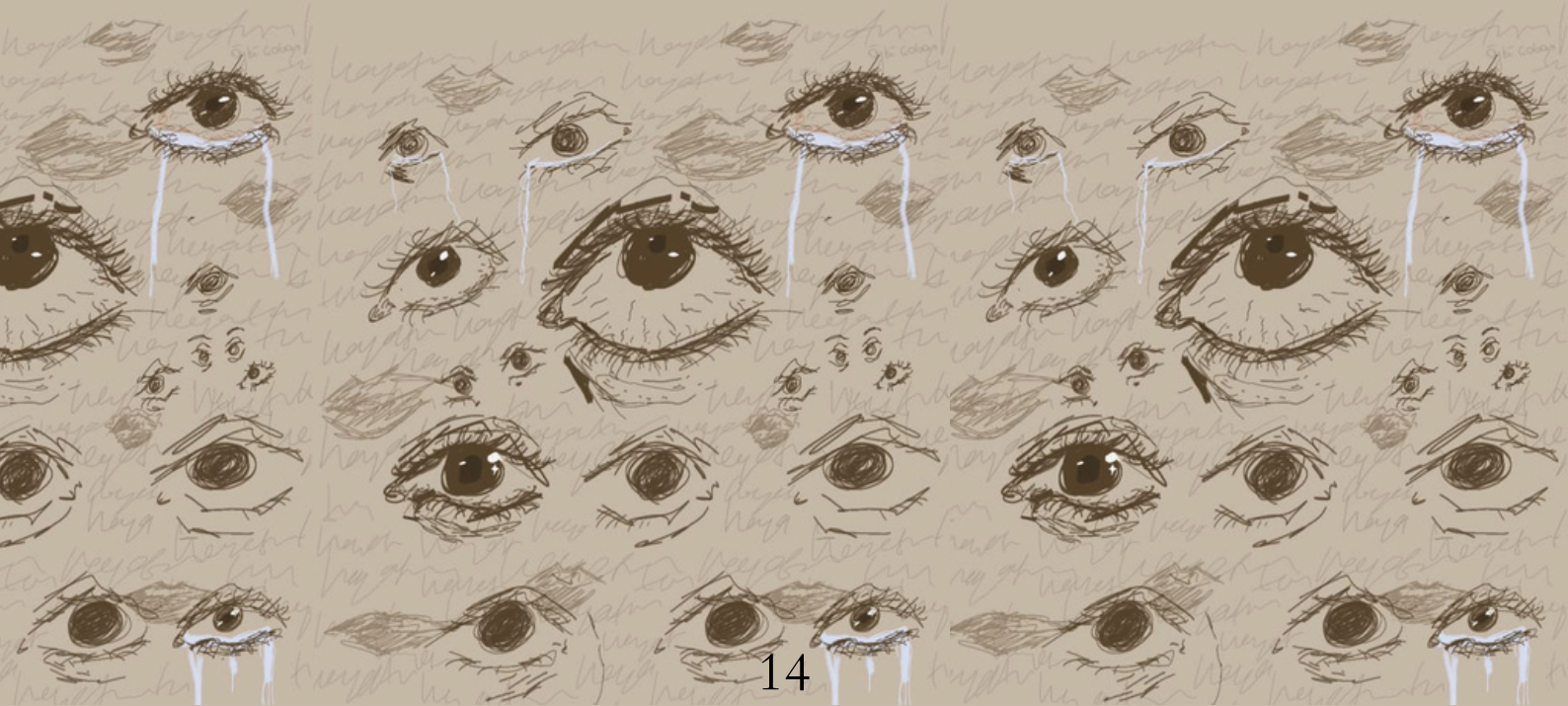
Artık bu şehir beni boğuyor. Her sokak, her gölge, her gece sana çıkıyor. Seni bırakamam belki. Ama kendimden firar edebilirim. Vedaları hiç sevmedim. Ama merak etme aynı hataya yalnızca seninle düştüm defalarca. Kafamda romanlar kurarken sana tek bir cümle bile kuramadım. Çünkü bazı metinler, okunmayacağını bildiği yerde yazılmaz.

Ve bazı şeyler vardır... Artık hiçbir şey onları düzeltemez. Ne zaman, ne sözler, ne de sonradan gelen bir pişmanlık. Şimdi anlıyorum. Sen beni sevmekle kalmadın, beni yavaş yavaş eksilttin. Sevgin belki noksan değildi ama bana kifayet etmedi. Ve kifayet etmeyen her şey, zamanla zehre dönüştürür. Sen farkında olmadan, ben o zehri içtim. Şimdi seni içimden söküp çıkarmaya çalışıyorum. Ama bu bir ayrılık değil. Bu, içimde sana ayırdığım yeri kapatma çabası.

Kırgınım. Sessiz, derin, sürekli bir kırgınlık bu. Ama öfkeli değilim. Çünkü bazı insanlar kötü değildir... Sadece asla veremeyecekleri şeyleri verecekmiş gibi yaparlar. Sen beni sevdiğin belki. Ama ben hiç sevdiğimi hissetmedim. Ve insan hissetmediği bir şeyle iyileşemez. Şimdi kendimi merkeze koymayı öğreniyorum. Ama bu yol seni sevmekten geçiyor, sevgilim.

Ve bu, benim en ağır imtihanım. İçimdeki o çocuk hâlâ susuyor. Ama bu kez onu terk etmeyeceğim. Çünkü bu hikâyede ilk kez birini değil, kendimi seçeceğim. Ve belki bir gün o karanlık, yağmurlu gecelerin ardından, sessizce iyileşeceğim. Ama bugün gökyüzü hâlâ yarı ve ben hâlâ senin bıraktığın boşlukta yan klanıyorum.

Yazar: Yağmur Melda Kaymaz Çizer: Öykü Çoban

Filtresiz Bir Yalnızlık Manifestosu

Modern İnziva

Hepimiz biraz yalnızız. Biraz yanlış, bir o kadar da eksik. Nereye gittiğimizi tam olarak bilmeden ilerliyoruz; çoğu zaman sadece hareket ediyor olmanın verdiği sahte bir anlamla kendimizi oyalıyoruz. Şehrin bitmek bilmeyen uğultusu içinde kendi sesimizi bulmaya çalışırken, ironik bir şekilde en çok o sesle baş başa kalmaktan kaçıyoruz.

Modern dünya, her köşede aynı çağrışıyı yineliyor: "Kendin ol." Ancak kimse, bunun ne kadar ıssız bir deneyim olabileceğinden söz etmiyor. Özgünlük, çoğu zaman kalabalıkların ortasında tek başına durabilme cesaretini gerektirir. Ve bu, herkesin taşıyabileceği bir ağırlık değil. İçinde bulunduğumuz çağ bize özgürlük vaadi veriyor fakat çoğu zaman kopuşla sonuçlanıyor. Kendi sınırlarımızı çizerken, o sınırların içine sıkışıp kalıyoruz. Duygularımızın bile bir vitrini var artık; her his paylaşılabılır, ölçülebilir ve estetik hale getirilebilir bir içerik olarak yeniden değerlendirilip, üretiliyor. Üzüntü bile filtreleniyor, kırılma bile kurgulanıyor.

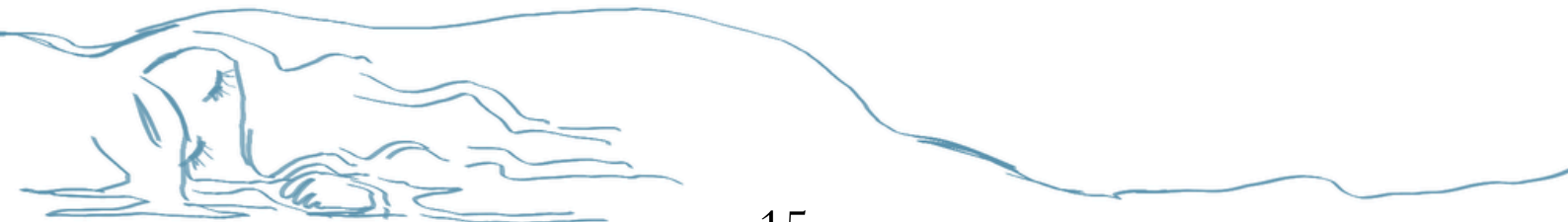
Kendini keşfetme yolculuğu bile insanlara göstermelik bir performansa dönüşmüş durumda. Ekranların arkasında kusursuz hayatlar inşa ederken, o görüntülerin altında biriken çatlakları görmezden geliyoruz. Belki de bu kusursuzluk arayışı, kırılmağımızı gizlemenin en kabul edilebilir yolu haline geldi. Çünkü gerçek olmak, aynı zamanda incinebilir olmayı da kabul etmektir. Ve artık çoğumuz, incinmeye karşı fazlasıyla yorgunuz.

Kalabalıkların içindeyiz; birbirimize fiziksel olarak yakın, duygusal olarak ise şaşkırtıcı derecede uzağız. Günlük hayatın akışı içinde - sahil yürüyüşlerinde, toplu taşımanın sıkışık anlarında ya da kalabalık kafelerde - kendimize küçük kaçış alanları yaratıyoruz. Kulaklıklar, bu kaçışın en görünmez ama en etkili araçlarından biri. Sadece müzik dinlemek için değil, kendimizi topluluklardan soyutlamak için.

Dışarıdaki sesleri duymazdan gelirken, aslında hayatın kendisini de bir ölçüde dışarıda bırakıyoruz. Bir yabancıнын nefesini, şehrin ritmini, anın spontane akışını... Hepsi o sessizliğin dışında kalıyor.

Yazar: Azelya Doğan

Çizer: Selin Önen

GÜLÜMSETEN ALDATMACA

1 Nisan Şakası Nereden Çıktı?

Gülümseten Aldatmaca: 1 Nisan Şakası Nereden Çıktı?
Tüm dünyanın ortak bir dille yalan söylediği tek gün: 1 Nisan.
Her yıl takvimler bugünü gösterdiğinde, dünyanın dört bir yanında insanlar birbirine oyunlar oynar ve günün sonunda "1 Nisan!" diyerek gerçeği açıklar. Peki, bu küresel şaka geleneği nasıl başladı?

Fransa'nın "Unutkan" Takvimi

En yaygın kabul gören efsane 16. yüzyıl Fransa'sına uzanıyor. 1564 yılında Kral IX. Charles, yılbaşını 1 Nisan'dan 1 Ocak'a taşıdı. Ancak o dönemin kısıtlı haberleşme imkanları nedeniyle birçok kişi bu değişikliği duymadı veya eski geleneği sürdürmekte direndi. Yeni takvimi benimseyenler ise, 1 Nisan'da hala yılbaşını kutlayanlarla alay etmek için onlara sahte hediyeler gönderip komik şakalar yapmaya başladılar. Bu kişilere, kolay avlanan sazan balıklarına atıfla "Nisan Balığı" denmeye başlandı.

Baharın Neşesi

Bir başka görüşe göre ise bu gelenek, doğanın uyandığı bahar ekinoksuyla bağlantılıdır. Kışın kasvetinden çıkan insanların neşelenme ve oyun oynama isteği, bu geleneği besleyen en büyük motivasyon olmuş olabilir.

Zararsız Bir Tebessüm

Günümüzde 1 Nisan, gazetelerden teknoloji devlerine kadar herkesin katıldığı devasa bir mizah şölenine dönüştü. Önemli olan tek bir kural var: Yapılan şakanın kimseyi kırmayan, sonunda herkesin birlikte gülebildiği bir anı olarak kalması.

Unutmayın; 1 Nisan, gerçeğin kısa bir süreliğine tatile çıktığı tek gündür!

Yüzyıllar önce bir takvim hatasıyla başlamış olsa da, bugün 1 Nisan bize gülmenin ve şakalaşmanın birleştirici gücünü hatırlatıyor. Hayat bazen çok ciddi, yollar bazen çok yokuş olabilir; ancak bir dostun "1 Nisan!" nidasıyla patlayan o kahkaha, tüm yorgunluğumuzu almaya yeter. Şakalarınız bol, neşeniz daim olsun.

Yazar: İrem Korkmaz

Gözlerde Nisan Ayı

Gözlerde Nisan ayı
Baharlı bir melodi gibi
Her renge bürünür şimdi

İçimde bir güneş parıldar,
Usulca bir çiçek açar avuçlarımda
Ve uzak denizler
Adımı fısıldar dalga dalga

Nisan, renklerini tek tek serer gökyüzüne
Sanki sakladığı tüm umutları
Birer birer bırakır yeryüzüne

Renklerini sermeye başlar gözlerime
Ben bazılarını seçemem

Bir mor düşer kalbime,
Bir sarı omzuma konar,
Bir mavi fısıldar
Yeşil... en çok da yeşil
Yeniden başlamak gibi çoğalır içimde

Ve ben
Gözlerimde çoğalan bu mevsimi
Sessizce kutlarım hissederim her an ı
Gözlerimde açması gereken mevsimi
Gecikmiş bir bahar gibi taşıırım
Gözlerde nisan renklerden bahar filizlenir her an

Yazar: Pınar Tokpınar

İÇİMİZDEKİ ÇOCUĞUN EN BÜYÜK BAYRAMI

"Selamlar! Bugün sizlerle 23 Nisan 2026 Perşembe günü kutlanacak olan o eşsiz çocuk bayramı hakkında dertleşmek istedim. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, bu önemli günü çocuklara armağan ederek dünyada bir ilke imza attı. Atatürk'ün çocuklara olan güveni ve onların geleceğin teminatı olduğuna dair inancı, bu kararın en sağlam temelidir. Çünkü çocuklar, bir ulusun ve devletin en değerli hazinesidir. Ne de güzel geliyor kulağa: Çocuk Bayramı. Çocukların neşeyle kahkahalar atması, eğlenmesi ve aslında her gün yapmaları gereken bu eylemlerin böylesine değerli bir günde taçlanması..."

Bu bayram tüm çocuklarındır. Yaşının ilerlemesine rağmen içindeki o çocuğu hâlâ yaşatanlar içindir. Çocukluğunu kalbinin en derinine gömüp, daha çocuk yaşta büyümek zorunda kalanlar içindir. Kısacası bu bayram hepimizin; her çocuğun. Yaşama böyle başlamadık mı zaten? Varoluşumuzun sızlayan yeri hep çocukluğumuz değil mi?

Bizi 'biz' yapan, karakterimizi şekillendiren o çocukluk yılları değil midir? Bence öyledir. Bugünün yetişkinini, dünün o küçük çocuğu tasarladı. Peki, bugün hepimiz içimizdeki o çocuğa boynu bükük bakmıyor muyuz? Bakmayalım. Çocukluğumuza sahip çıkalım, elinden tutalım; onu o Perşembe gününün aydınlık semasına çıkarıp elindeki balonu gökyüzüne bırakışını seyredelim. Onun tek derdinin, yarın arkadaşlarıyla ne oynayacağına karar verememek oluşuna tanıklık edelim. Şen kahkahalar atıp 'büyük gibi' davranmasına değil; bir büyüğünün elini tutup güvenle parka gidişini izleyelim.

Çocuk kalalım. İçimizde daima o küçük çocuk yaşasın. Yaşasın ki, masumiyetimizi ve dünyayı bir çocuğun gözündeki o saf heyecanla görmeyi asla unutmayalım.

Bu 23 Nisan Perşembe sabahı, gökyüzüne bakarken sadece bir bayramı değil, kendi masumiyetimizi de selamlayalım. Bir çocuğun neşesinde kaybolalım, bir oyunun heyecanına ortak olalım. Unutmayalım ki; dünya, içindeki çocuğu korumayı başaranların omuzlarında güzelleşecek. Gülümseyin; çünkü bugün sadece çocukların değil, umudun da bayramı.

Bize bu günü, bu duyguyu ve en önemlisi 'çocuk kalabilme özgürlüğünü' armağan eden o büyük viziye minnetle... Bugün elinden tuttuğumuz her çocuk, aslında geleceğe bıraktığımız birer meşale. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız kutlu olsun. İçinizdeki çocuğun elini hiç bırakmamanız dileğiyle..."

Yazan: Evin Aktaş

Çizer: Hayrunnisa Karakum

FIRTINAM

Sen benim gözümden bak
Fırtınanın şiddetine
Yumruk ki kuş kafesinden çıkan
Buruk ki hiç düzeltilemeyen.

Sen ki bu çiçeği solduran
Bu güneş tebessüme fazlalık
Bedenim yanındaysa da
Ruhum senden irak.

Sevmeye çalıştıkça kaçır mavilikleri
Bir su misali aktığın gibi
Alev gibi yaktın bu semayı
Söyle farkında mısın bu kıyametin?

Bunları ne sen anlarsın
Ne de ben sana anlatırım
Bu içimdeki düğümler
Ruhuma dolanmış bırakamam.

Sözlerim sana yaklaştığında
Sakın duyma onları
Ne kadar kalbimi kanatsan da
İçim sana çocuk.

Bekle affederim
Çünkü affetmek istiyorum seni...

Yazar:İlaydanur Kurtak
Tasarım:Ada Kalkandelen

AYRAÇLAR

Dicle Ç.

Ada Kalkandelen

Kaynakça

Nisan Çicekleri

ribbonflowers.com
dekoratif.dyo.com.tr
madelinemiller.com
karaca.com
wikipedia.org

1.Nisan Şakası Nereden Çıktı?

Türk Dil Kurumu. “1 Nisan Şakası” hakkında bilgiler.

Wikipedi. “1 Nisan” maddesi.

Sakura Mevsimi ve Japon Kültüründe Bahar

<https://asian.washington.edu/news/2023/04/11/asian-ll-celebrates-cherry-blossoms-poetry>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Hanami>

<https://www.japan.travel/en/au/experience/cherry-blossoms/sakura-history/>

<https://www.history.com/articles/japanese-cherry-blossom-viewing-tradition-sakura-hanami>

dergi

Sakura